

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

pe an 150 Lei
pe jumătate 75 Lei
pe străinătate 300 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava Mică sub Nr. 3—1938.

Proprietar: Mitropolia Română Unită din Blaș
Intenționatori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Director, IULIU MAIOR Redactor, SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

Mai multă dreptate!

Mama este mamă pentru toți. Ea grijește cu aceeași dragoste la fiecare copil ei ei. Se îngrijește de toți la fel. Inima ei bate cu aceeași căldură pentru toți și pe toți îi îndrăgulește în dragostea și grija ei.

O mamă nu face nedreptăți copiilor săi. Purtarea ei de grijă este aceeași pentru toți. Nu oropsește și nu neîndreptățește pe unul pentru altul. Din bunurile ei le face la toți parte.

Așa este o mamă bună: Ține la copiii ei și o dor durerile și nedreptățile ce li se fac lor.

Ce am sice de-un părinte care nu i-ar îngriji la fel pe copiii săi? Dacă acel părinte ar avea doi feciori, deopotrivă de hurnici, de frumoși și de cuminiși și acel părinte s'ar îngriji numai de unul, i-ar face parte mai mare din bunurile lui, iar pe celălalt i-ar îndepărta de la el, am sice că acel părinte este nedrept, că nu-și îndreptățește la fel copiii.

Și ca o mamă, ca un părinte bun trebuie să fie Statul pentru cetățenii unei țări. Pe toți trebuie să-i ocrotească, să-i aibă în grija sa și să vegheze la liniștea și tihna lor. Numai așa va fi liniște și pace între hotarele unei țări, numai atunci copiii ei vor fi mulțumiți și împăcați dacă nu vor fi neîndreptățiți de cărmuitori.

De o vreme încoace Biserica noastră unită cu Roma a fost mereu copilul oropsit și lăsat la o parte al Statului.

Sora ei mai mare, biserica ortodoxă, se bucură de o mulțime de danii și ajutoare din partea Statului. Este copilul răsfățat, care primește de toate.

Statul nu vrea să dea aceeași cinste și onoruri bisericii noastre, ca și bisericii ortodoxe. La serbările naționale, biserica noastră, tot așa de românească și națională ca și cea ortodoxă, este umilită, lăsată la o parte și pusă în rând cu cele minoritare și sectare. I-se tăgăduiește apoi până și trecutul ei de luptă pentru luminarea și desrobirea neamului și i-se strigă în față că este neromânească și vândută străinilor.

Când este vorba de făcut apoi ceva danii și ajutoare, Statul este darnic cu biserica ortodoxă și sgarbit cu noi uniți. Pentru biserica ortodoxă se împart an de an ajutoare, păduri, moși, se înflinșează episcopii și parohii noi, chiar în paguba noastră. Când este vorba de noi însă, atunci lucrurile merg cu mult mai greu.

În toate orașele din țară se fac biserici ortodoxe frumoase, cu ajutorul Statului. Nouă ne este greu să căpătăm măcar un loc de biserică, chiar și acolo unde avem credincioși mulți.

Biserica noastră este românească și a purtat, în trecutul întunecat de dureri al neamului, în pte grele împotriva asupririi străinilor. Prin școlile ei de la Blaș, a dat lumină întregului neam și dascălii ei învățați au ajutat ca să se deschidă școli și în alte părți locuite de Români. Ea i-a socotit pe toți frați buni și s'a socotit ca o mamă bună și căldușitoare pentru toți fiii poporului românesc.

Și astăzi în școlile ei se propagă aceeași învățătură iubire de neam. De la altare preoții ei propagă ducesc cu aceeași însufiețire celor un milion și jumătate de Români, credința în Dumnezeu, omnia și dragostea de neam. Nu numai în trecut, dar și ea lucrează la întărirea Statului și a țării.

Ea nu cere însă nimic. Așteaptă și îndădăduiește ca Statul să fie părintele bun, care nu-și oropsește copiii, care îngrijește de toți la fel și îi are pe toți în purtarea sa de grijă și în dragoste.

Ziua de 1 Decembrie la Blaș Ca în toți anii și acum ziua unitii Ardealului cu patria mamă a fost prăznuită la Blaș cu multă dragoste și înaltă fclire. Dimineața la ora 10 s'a făcut o slujbă religioasă în biserica catedrală română unită. A urmat apoi o frumoasă serbare aranjată de elevii și elevele din Blaș, în sala festivă a Liceului „St. Vasile”. Serbarea s'a sfârșit cu o defilare pe străzile orașului, cu opriri la prefectură, primărie și mitropolie.

Ziua nașterii nunțului apostolic de la București. Joi 30 Noembrie s'a sărbătorit la București ziua nașterii și a numelui Excelenței Sale nunțului apostolic Dr. Andreia Casanlo de la București, care a implinit atunci 70 de ani de viață. La această serbare a luat parte și Institutul nostru Mitropolit Alexandru. Ne amoclem și noi la această sărbătoare, dorindu-l Excelenței Sale, ca, zilele pe cari i le-a mai hărăzit Dumnezeu să le trăiască în pace și cu sănătate, spre fericirea bisericii lui Cristos. Întru mulți ani Stăpâne!

Ce putem lucra Duminică și-n sărbători

„Șase zile sunt, în care se cade a lucra”. (Din evanghelia duminicii a 27-a după Rusalii sau a 10-a după Înălțarea sl. Cruci, Luca 13, 14).

În evanghelia de astăzi mai marele sinagogei se mânie pentru că Isus a vindecat pe muierea care avea duhul neputinței sâmbăta. Să vedem deci,

care este învățătura bisericii despre cinstitirea duminicii și a sărbătorilor.

În cartea Ieșirei, Moise poruncește, la cap. 10, stih 9 și 10: „Șase zile lucrează și fă toate lucrurile tale. Iară ziua a șaptea este sâmbăta Domnului Dumnezeului tău. Să nu faci întru aceea nici un lucru, nici tu, nici feciorul tău, nici fata ta, nici sluga ta, nici slujnica ta, nici boul tău, nici azinul tău și nici un dobitoc al tău, nici veneticul cel ce locuiește cu tine”. Această poruncă a dat-o Moise, ca Evreii să-și aducă aminte de cele făcute de Dumnezeu în cele șase zile, și ca să se odihnească și ei atunci, în ziua aceea, în care s'a odihnit Dumnezeu. Totdeodată Moise, ca proroc ce era, a prevăzut că Mântuitorul lumii, Mesia cel mult făgăduit, tocmai în ziua sâmbetei va odihni în mormânt.

Evreii au și ascultat și urmat porunca aceasta, cât se poate de strict. Cei ce lucrau sâmbăta, erau pedepsiți cu moarte. Chiar și dacă făceau lucrări mai mici, erau pedepsiți atât de aspru. Astfel un evreu a fost ucis cu pietri, după cum ne mărturisește însuși Moise în cartea sa a patra, pentru că a adunat lemne sâmbăta. Nu le era îngăduit Evreilor nici să-și aprindă focul sâmbăta, nici să-și fiarbă mâncarea. Mâncarea și-o făceau abia după apusul soarelui, fiindcă atunci deja începă ziua următoare. În ziua sâmbetei Evreii n'aveau voie să călătorească mai mult de 1000 pași, iară fariseii erau de părerea, — după cum apare din evanghelia de astăzi, precum și din Mateiu 12, 12 — că sâmbăta

băta nici faptele îndurării sufletești și trupești nu se pot face.

Sfinții apostoli au schimbat apoi, după cum ne mărturisește sf. Ignațiu de Antiohia și Barnaba, sâmbăta cu duminica, fiindcă atunci înviase Domnul, și de atunci duminica este ziua Domnului.

Intrebarea e, că ce fel de lucrări sunt îngăduite Duminica. — Orice lucrare absolut de lipsă, fără de care ar suferi omul foarte mult, pentru că Dumnezeu nu vrea ca oamenii să sufere pagubă din pricina duminicii. De aceea și zice Domnul: »Sâmbăta pentru om s'a făcut, iară nu omul pentru sâmbăta« (Marcu 2, 27). Așadară este îngăduit a pregăti de mâncare, a aduna fânul dacă vine o furtună și altele de acestea. Mai sunt apoi permise lucrările, cari sunt de lipsă pentru trebuințele tuturor, ca bunăoară poșta, telegraful, telefonul, trenurile, vapoarele și poliția cari toate pot lucra și duminica.

Mai marii bisericești au apoi voie să permită anumite lucrări și duminica, fiindcă zice Domnul: »dară Fiul omului domn este și sâmbetei« (2, 28). De aceea și permit, — atât episcopii cât și preoții, din când în când, mai ales vara — duminica, chiar și anumite lucrări la câmp, cum ar fi bunăoară căratul grâului sau adunatul fânului. Așa prescrie de altfel și cartea de legi a bisericii apusene, în canonul 1245. Bineînțeles că aceasta se permite numai în caz de mare nevoie, cum a fost toamna anului acestuia, când rar s'a întâmplat să fie o zi cu soare.

Sunt permise mai departe toate lucrările în legătură cu slujba dumnezească: măturatul în biserică, trasul clopotelor și baterea tocii. Deaceia și zice Domnul: »N'ați cetit în lege, că sâmbăta preoții spurcă sâmbăta și nevinovați sunt?« (Matei 12, 5), adică preoții din Legea Veche tăiau vitele de jertfă și le vărsau sângele sâmbăta, și acestea lucrări erau oprite pentru alții, și tot nu păcătuiau.

Mai sunt apoi permise faptele îndurării, căci acestea sunt lucruri plăcute lui Dumnezeu, iară Isus de îndeplinirea lor

face atârnătoare intrarea în împărăția cerurilor (Matei 25, 35), iară la Matei 12, 12, spune chiar curat: »Drept aceea slobod este sâmbăta a face bine«. Iară acele fapte ale îndurării, cari obosesc chiar tare, numai în cazul acela sunt permise, dacă sunt foarte de lipsă, pentru că dacă ar fi permise duminica toate lucrările, cari se fac în interesul săracilor, ar putea lucra toți muncitorii și meseriașii, fiindcă ar spune, că și ei numai pentru susținerea săracilor lucrează.

Mai mult, faptele îndurării sufletești, și dacă sunt foarte de lipsă, ne scuză chiar și dela mergerea la biserică. De aceea zice Domnul la Matei 9, 13: »Milă voi și nu jertfă«, ceea ce înseamnă că în legea lui Cristos mila și iubirea de aproapele este mai mult decât jertfa cea mai mare; iară jertfa, care nu are la bază iubirea, nu are nici un preț. Dacă este însă cu puțință, să nu lipsim dela biserică, fiindcă iarăși zice Domnul: »Acestea se cădea să le faceți, și acelea să nu le lăsați« (Matei 23, 23). Inchipuiți-vă de pildă, că izbucnește un foc în comună, tocmai duminica, pe când e preotul în biserică, ori că vine o apă mare. Permis e în cazul acesta a lipsi dela biserică și a face o faptă a îndurării trupesti? De sigur că e permis.

Mai sunt permise apoi lucrurile mici, cum ar fi de pildă măturatul în curte și în casă, pregătirea mâncării, spălatul vaselor, petecirea unei haine care tocmai atunci s'a rupt, cusutul unui nasture (bumb), scrisul, cetitul, socotitul, muzica și tot ce se ține de cultura sufletului.

În anul 1270 evreul Terbsbutti din Londra a căzut sâmbăta într'o groapă adâncă. Auzind creștinii, i-au venit într'ajutor și i-au slobozit o fanie, de care, ținându-se, să-l poată trage afară. Evreul însă n'a voit, spunând că acesta-i lucru, iară lui îi este oprit orice lucru sâmbăta. Creștinii s'au împrăștiat și au spus în oraș ce a zis Evreul. Atunci primăria a oprit să-l scoată din groapă ziua următoare care era duminică, fiindcă duminica nu se cade a lucra creștinilor. Și astfel bietul Evreu a

trebuit să stea două zile în groapă. Din pilda aceasta se vede, cât de ridicol e a te ținea, ca orbul de gard, de litera legii.

Am scris aceasta, ca, sătencele noastre mai ales, să-și dea seama, cari lucrări sunt permise duminica. Țin însă a vă aduce la cunoștință o vorbă a celui dintre sfinți părintelui nostru Ioan Gurădeaur, arhiepiscopul Constantinopolului: »Săptămâna are 168 de ore, și dintre acestea Dumnezeu numai una și-a rezervat-o sie-și, iară tu și aceasta o cuprinzi cu afaceri lumești?« Dumnezeu a binecuvântat ziua a șaptea. Dacă deci vrei să ai binecuvântare, nu lucra duminica și în sărbători.

Părintele Iuliu

Și-a omorât sora pentru avere.

Doamne ce nu face omul pentru avere și pentru o fășie de pământ. Uită de legăturile de sânge, de prietenie, ori de recunoștință și devine fiară sălbatică. O mulțime de omorări și tâlhării se întâmplă numai din pricina averii și a banului. Femeia Aurica N. Cojocaria din comuna Pojara-Gorj, și-a omorât sora pentru a-i moșteni averea. Ea trăia împreună cu o soră mai mare. Aceasta fiind bolnavă de tuberculoză, i-a vândut ei averea cu condiția ca s'o țină și îngrijească, câte zile va mai avea. Aurica Cojocaria nu s'a ținut însă de târg. Vola să ajungă cât mai repede în stăpânirea averii, ca să se poată mărita. Era apoi și un tânăr în sat Grigore Dumitrache, care îi spunea, că nu va lua-o de nevastă până ce nu va moșteni averea. Așa a încolțit în mintea Auricai gândul omorului. Într'o noapte împreună cu tatăl viitorului ei logodnic și-a omorât sora și a ascuns-o sub o bute în șură. A lăcerat apoi a doua zi să spună prin sat că sora-sa, a înnebunit și așa nebună s'a omorât. N'a fost crezută însă de nimeni și jandarmii au făcut-o în cele din urmă să spună adevărul. Pentru înflorătoarea ei faptă Cartea Criminală a osândit-o la muncă silnică pe viață. — Iată unde duce lăcomia nebună după averi.

Cereți:

„CALENDARUL DELA BLAJ“
la toate librăriile și chioșcurile
de siare din țară.

Foița „UNIRII POPORULUI“

Meșteșugul

— Poveste —

A fost odată, ca niciodată, un împărat mare și puternic. Acu, împăratul ăsta avea o fată frumoasă rar și care era tocmai în vârsta de măritat, când norodul se răscula și-l alungă de pe tron și din țară.

Ce să facă împăratul? Nu știa nici un meșteșug; de săpat, nu era în stare; de cerșit, și mai mult era rușine, mai ales că l-ar fi văzut oricine cât era de volnic la trup. Era între străin și se tot bătea cu gândurile, cum să facă să nu moară de foame. La vaci era greu să între, căci vacile fug, și trebuie să fie cineva învățat să alerge după ele; la oi asemenea, căci nu știa să le muigă; hai să între porcar! Oamenii îi împrejmuiră un loc norolos, îl făcură colibă, îl dederă mâncare: ceapă, mămligă, beaurică, și el trebuia doar să lea seama de porci. Fata ședea pe lângă dânsul și, crescând, din zi în zi se făcea mai frumoasă.

Într'o zi trecu pe acolo fiul unui împărat. Fata îi dete bună ziua, cum se cavise față de un fiu de împărat. Bălatulul îi plăcu fata, și gândi în sine că trebuie să fie de bună stare,

deșteaptă, căci altfel n'ar fi știut să facă așa. Mai trecu el și a doua și a treia zi pe acolo, și fata cum îl vedea, i se înclina ca unui fecior de împărat ce era.

Bălatulul îl căzu așa de dragă fata, încât își puse în gând, că dacă n'o lua el fata asta, nu se mai însoară. Și într'una din zile spuse și fetel. Fata plecă ochii și spuse bălatulul că nu se cuvine ca el, fiu de împărat, să-și bată joc de ea, o blată față de porcar. Bălatulul nici una, nici alta, merse la porcar și ceru fata. Porcarul se crezu și el luat în răs, dar, înțelegând apoi că bălatul vorbea cu dinadinsul, îl întrebă ce meșteșug are. — »Tata e împărat, și eu vin după el«, răspunse dânsul mirat. — »Dacă d-ta nu glumești și nu vrei să-ți bați joc, apoi eu vreau ca acela care va lua pe fata mea să albă un meșteșug«.

Bălatulul nu mai stătu pe gânduri și întrebă: »Cum ce meșteșug ai vrea să știi, că eu merg să-l învăț«. Porcarul, văzând hotărârea neclintită a feciorului de împărat, răspunse că e bine să știe împletitni coșurilor.

A doua zi bălatulul întâlni pe un om care dăcea la târg coșuri de vânzare și-i ceru ca pe plată să-l învețe și pe dânsul împletitni lor.

După puțin timp învățase meșteșugul; ba cova mai mult, merse cu țărâna cu o căruță cu coșuri de vânzare la târg. Se dusse apoi de spus porcarului că știe acum un meș-

teșug și că să-l dea fata. Porcarul se învolă. Bălatulul plecă la tată-său cu fata, căci soacra nu voise să lase porcii fără un păzitor. Când omul tocmit pentru aceasta veni, plecă și el la Curte. Dar cine l-ar fi lăsat să între acolo îmbrăcat ca porcar? La Curte sunt ofițeri, boieri mari, până și cele mai de rând slegi sunt îmbrăcate în haine mai scumpe și nu lasă pe cei cu haine sărăcăcioase să șază în apropiere de Curte, dar miște să între în ea. S'a îmbrăcat așa dar porcarul cu hainele lui de împărat. Când au văzut curtenii că totuși un împărat pe poartă, au tăcut cu toții, și s'au dat în lături ca să-l facă loc. Iar, când, între nuntași, a ajuns acolo unde erau craii și împărașii, a fost cunoscut, și dânsul a povestit și ginerelui povestea, și a isprăvit-o zicând: »Vezi, de aceea și-am cerut să știi un meșteșug, fiindcă eu era cât p'aci să mor de foame!«

Și s'a fatina apoi un chef mare, becher-tuind și veselindu-se cu toții.

C. N. Părvulescu.

Toate s'au scumpit, numai prețul „Calendarului dela Blaj“ a rămas tot cel vechi, adică 12 lei exemplarul.

CUM STA LUMEA SI TARA

Serbările Unirii la Alba-Iulia

Ziua de 1 Decembrie a fost prăznuită cu multă însuflețire de întreg poporul românesc și Ardealului. La Alba-Iulia au fost în această zi mari serbări, la care au luat parte peste 20 de mii de țărani și cărtarii români. Din capitala țării au venit doi miniștri: Giurescu, Silviu Dragomir, I. Gurgu și alții.

Joi, în prazina serbărilor Unirii, s'a făcut o slujbă religioasă la mormântul țărânului Ioan Arion, ucis de unguri pe când mergea la adunarea din 1 Decembrie 1918. Tot în această zi s'a așezat pe poarta cetății o placă de marmură, în amintirea Voievodului Mihai Viteazul și în amintirea zilei de 1 Decembrie 1918.

Programul noului guvern

Di Gh. Tătărescu a rostit în săptămâna trecută o cuvântare la Radio, arătând grădățiile mari, ce se stau în față și planurile de lucru ale noului guvern. Între altele di Tătărescu a spus că noul guvern vrea să aducă liniștea și pacea în țară, să întărească granițele și apărarea și să cruțe cât mai mult banul public.

Nouii miniștri

Joi, 20 Noiembrie, au fost numiți doi miniștri noi. La Ministerul de Interne a fost numit di M. Gheimegeanu (în guvernul trecut a fost la Lucrările Publice și Comunicații), iar la Ministerul Propagandei a fost numit di Al. Radian (în guvernul trecut tot la acest Minister). Amândoi miniștrii au depus jurământul și și-au luat posturile în primire. Acum guvernul e complet.

Insemnate hotărâri luate de statul miniștrilor.

În săptămâna trecută s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția di Gh. Tătărescu. S'au luat însemnate hotărâri. Așa s'a hotărât între altele să se ia cele mai aspre măsuri pentru păstrarea ordinii în țară. Au fost desființate apoi toate corvezile, afară de cele militare. S'a mai hotărât ca din bugetele ținuturilor și comunelor să se mărească fondurile familiilor celor concentrați. S'au luat măsuri împotriva scumpetei. O altă grijă a guvernului este armata. Se lucrează pentru echiparea și înzestrarea armatei pe toate căile.

Care este politica României

Di ministru Grigore Gafencu a ținut o cuvântare la Senat, în care a arătat, care este politica țării noastre. Cuvântarea aceasta a fost și un răspuns la o cuvântare a ministrului ungar Csáky.

Mai întâi a spus di Gafencu, România vrea pacea. Armata dela hotare veghează pentru apărarea țării. Față de vecinii noștri, Rușii, Bulgarii și Ungarii, ne oțim să ducem deasemenea o politică de prietenie și pace. Tratatul dela Trianon, prin care s'a refăcut România în granițele ei de azi, noi îl socotim drept și făcut pentru multă vreme.

Guvernul se îngrijește apoi ca și minoritățile să se bucure de toate drepturile care se cuvin cetățenilor țării.

Acasta este politica țării noastre, o politică de pace, neutralitate și înțelegere cu toți vecinii.

Declarațiile di Gafencu sunt declarații făcute cu multă chibzuală și tălc, ca să nu l'ghească pe nimeni.

De pe frontul din Apus

Războiul dintre Germania și Anglia cu Franța se desfășoară într'un chip cu totul nou și neobișnuit până acuma. Este mai mult un războiu de întărituri. Soldații stau ascunși în întăriturile lor de pământ și așteaptă numai atacul dușmanului. Din când în când mai au loc apoi lupte de artilerie, însă și acelea sunt mai mult hărțuiri.

Luptele ce se dau, sunt pentru a cunoaște puterea vrăjmașului și pentru a face prizonieri.

Se spun o mulțime de lucruri interesante de felul cum se poartă războiul pe frontul din Apus. Germanii se odihnesc toată ziua și seara sunt aduși cu mașinile în vecinătatea liniilor franceze din păduri. Ei înalțează apoi în grupuri mici, cu câni de război, cu mitraliere mici, ori cu morșii cari fac larmă întocmai ca mitralierele.

Pentru a speria pe soldații francezi și mai ales pentru a afla unde sunt, soldații germani înalțează făcând ca bufașele.

Soldații francezi se folosesc și ei de o mulțime de vicleni pentru a prinde pe Germani.

Războiul din Apus

Vremea rea a stânjenit aproape cu totul luptele de pe acest front. Au fost mai multe hărțuiri ușoare între trupele franceze și germane. Tot din pricina timpului urât și nepotrivit, nu s'au dat nici lupte între avioane.

Războiul pe apă a continuat însă cu aceeași înverșunare ca și înainte. Aici lupta este pe viață și pe moarte. Germanii au așezat în apă mine magnetice cari scufundă orice vapor, care trece întâmplător peste ele. La rândul lor și Englezii și Francezii scufundă în fiecare săptămână câte 2-3 submarine germane. Care va fi sfârșitul acestui război, nu știe. Cele trei mari popoare au intrat într'un război care poate ținea ani de zile.

Mersul războiului

Au trecut abia trei luni de când a izbucnit războiul între Anglia, Franța și Germania. De atunci frământarea între țările Europei a crescut mult. Ițele politice europene s'au încurcat tot mai rău. Popoarele au trăit meru cu ghița în suflet că războiul le va ajunge în curând și pe ele. O vreme au fost în mare primejdie de război Belgia, Olanda și Elveția. Primejdia s'a mutat apoi în Răsărit și abia la trei luni dela izbucnirea războiului a început urgia și aici. Rusia a porcit războiul împotriva Finlandei.

Vestea acestui nou război a avut răsunet mare în toată lumea. America și Japonia urmăresc de aproape mersul războiului dintre Rusia și Finlanda. Nu se știe până la urmă, ce întorsătură vor mai lua lucrurile.

Rușii și Nemții își întăresc granițele

Prietenie prea mare n'a fost niciodată între Ruși și Nemți. Multă vreme au fost dușmanii de moarte. Acuma numai, în toamna aceasta s'au împrietinit și au împărțit între ei Polonia. Câtă vreme va ține această prietenie,

nu știm. Semnele arată însă că nu va ține prea mult. Nemții nu prea sunt bucurosi că au graniță cu Rușii și își întăresc acum granițele de către Rusia, cu tranșee și beton armat.

Pe de altă parte se spune că și Rușii fac la fel, adică își întăresc și ei granițele de către nouii lor prieteni, Germania.

A început războiul între Rusia și Finlanda

Finlanda este o țărișoară mai mică, așezată în partea de Miazănoapte, a Europei vecină cu Rusia. Pământul ei nu este bogat. Este acoperit mai mult de păduri și de lacuri. Poporul finlandez este însă un popor viteaz, harnic și priceput.

În toamna aceasta Rusia a cerut mai multe lucruri Finlandei, cari îi știrbeau însă mult neatârarea. O vreme au fost meru târguțeli între guvernul finlandez și cel rusesc. La Moscova a plecat o delegație finlandeză ca să împace pe Ruși. Nu s'a ajuns însă la nici o înțelegere și situația s'a înrăutățit zi de zi. Guvernul rusesc văzând că Finlanda nu vrea să-i împlinească cererile, a rupt toate legăturile cu guvernul finlandez. Spanzând apoi că au fost provocați de Finlanda. Rușii au trecut cu armatele lor pe pământul acestei țări. Aviația rusescă a atacat mai multe orașe finlandeze, între cari și capitala Helsinki. Orașul Viipuri a fost aprins de bombele rusești.

S'au dat lupte crâncene în ținutul Carele, unde Finlandezii au întărituri puternice. Luptele sunt foarte grele în această țară din pricina pădurilor, lacurilor și lipsei de drumuri bune.

În urma celor petrecute guvernul finlandez și-a dat demisia și s'a format un alt guvern care să facă pace cu Rușii. În aceeași vreme s'a mai format și un guvern finlandez bolșevic în ținutul Carelia, ocupat de Ruși. Di Molotov, ministrul Rusiei, a răspuns că el stă de vorbă numai cu acest guvern.

Vestile cari vin despre luptele de acolo spun că se dau acum lupte crâncene. Guvernul finlandez a luat măsuri pentru apărarea orașelor. În multe părți trupele finlandeze au respins atacurile rusești. Au fost doborâte deasemenea mai multe avioane rusești. Războiul a început și pe apă. Vapoarele rusești au atăcat în mai multe părți coastele Finlandei. A fost scufundat, în aceste lupte un vapor rusesc.

O mare nedreptate

Zilele trecute s'a prezentat la Redacție un cetitor și a plătit 200 Lei abonament restant pe 1936 și 1937. După ce i-am dat chitanța, a cerut un calendar. I-am spus că numai acelorora le dăm calendare cari sunt în regulă cu abonamentul. Atunci abonatul nostru s'a mâniat și a spus: „Vă voi plăti restanța de 300 Lei, dar Vă rog să mă ștergeți dintre abonații!”

„Adecă cum?” — I-am zis noi — „Te-am așteptat patru ani cu abonamentul, iar acuma că îți cerem, că te-am așteptat, te mâni și ne părăsești? Asta e mulțumita D-Tale?”

Cum așa sunt cei mai mulți abonați ai noștri, nedrept și nemulțumitori. Le-am dat gazeta, ani de zile, pe așteptare, plătiind din buzunarul nostru hârtia, tiparul și posta; iar acuma, când nu știm încotro s'o dăm de necăjiți ce suntem, când din pricina lor am fost alțiți să reducem paginile gazetelor; când tot din pricina lor suntem serios amenințați cu moartea: nu numai că nu ne plătesc cu ce ne sunt datori, ci ne mai și înjură și ne părăsesc.

Suntem sătul de astfel de cetitori și să știe că vor plăti scump, nu numai în lumea

aceasta ci și în lumea cecalaltă, nedreptatea pe care ne-o fac!

Furtul este păcat de moarte, fie că se face ca de obicei, prin înstrăinarea obiectelor și banilor altora, fie că se face prin nepăltirea abonamentului la gazete.

Celce n'are bani ori n'are de gând să-și plătească abonamentul, să refuze gazeta și cel puțin ne știm de o parte. Să nu ne încurce însă, crezându-l om de omenie.

Fiecărui abonant, care este în regulă cu abonamentul până la 31 Decembrie 1939, îi trimitem câte un „Calendar dela Blaj” în cinste acasă, plătind noi și spe-sele poștale. Aceasta o facem însă numai până la 31 Decembrie 1939. De atunci încolo nu mai putem face acest favor nimă-nui, fiindcă ni-se trec calendarele. Acest favor îl facem și noilor abonați cari plătesc înainte întreg abonamentul pe 1940.

Serbarea dela Liceul Comercial de fete. Duminică în 3 Decembrie după amiază, la orele 4, s'a ținut, în sala de gimnastică a Institutului Recunoștinței, o foarte drăguță serbare școlară, aranjată de elevele străjere ale Liceului Comercial de fete din Blaj. S'a declamat, cântat și jucat o drăguță piesă teatrală. Public a fost foarte mult, așa că s'au adunat și bani frumoși.

Nenorocirea din gara Cojocna. O mare nenorocire s'a întâmplat vineri trecută în gara Cojocna din județul Cluj. Țăranul Kerkeș Andrei venind cu trenul, a voit să ajungă mai repede acasă și a sărit din tren în apropierea comunei sale. Nenorocitul om a căzut într'o prăpastie, ce era lângă linia ferată. Sunt puține nădejdi că va mai scăpa cu viață.

Nu-s bune întotdeauna și șezătoare. Toamna de cum se mai gata lucrul în câmp, încep ciăclile și șezătorile. Flăcăii și fetele se strâng în casa câte unui locuitor din sat. Aici lucrează și petrec împreună. Se întâmplă însă uneori că și aceste frumoase petreceri și întâlniri se afărșesc cu certuri și bătăi. Unii flăcăi se cam întrec cu gluma sau vin amețiți de băntură și atunci cearta și bătăia-i gata. În comuna Oșand din județul Bihor s'a întâmplat în săptămâna trecută, o bătăie sângeroasă, la o șezătoare. Flăcăii și fetele s'au strâns la casa unui sătean. Aici tânărul Teoț Moise s'a cam trecut cu gluma, lucru ce l-a supărat grozav pe Balog Vasile. La plecare acesta l-a cerut socoteală de fetul cum s'a purtat la șezătoare și l-a bătut rău cu un ciomag. Bătăușul a fost dus la închisoare.

S'a oprit tălerea vișellor. Prin o hotărîre a guvernului a fost oprită tălerea vișellor până la vârsta de 6 luni. S'a adus această hotărîre, pentruca să nu se mai tale vișeli mici, când au carne foarte puțină, iar pielea le este slăboșă. Mai târziu se pot vinde cu preț mult mai bun.

Mai mulți săteni din județul Someș au mâncat carnea unor oi turbate. O mare nenorocire s'a întâmplat mai în zilele trecute în comuna Bata din județul Someș. La sfârșitul lunii Noembrie, un câne

turbat a mușcat peste 50 de oi din turma clobanului Ioan Câmpeanu. Numai cu mare greutate, clobanul cu ajutorul altor săteni a putut să omoare cânele. A doua zi el a adus oile în sat și le-a împărșit stăpânilor. Unii dintre săteni au vândut oile mușcate măcelarilor din comună. Acepția le-au tăiat și au vândut carnea oamenilor din sat. A cumpărat, aproape satul întreg. La început nimeni n'a bănuț că oile tăiate au fost mușcate de un câne turbat. Abia mai târziu oamenii au aflat de ceea întâmplare la stână și îngrozii s'au plâns stăpânilor, cerând ca să se facă cercetări.

Groznică ciocnire de trenuri în gara Bălcoi. În noaptea de sâmbătă spre duminică, două trenuri de marfă cu petrol s'au ciocnit în gara Bălcoi. Ciocnirea a fost așa de puternică, încât mai multe vagoane au fost zdrobite și s'au aprins, iar doi frânari au fost arși de viu. Focul s'a întins la trei vagoane încărcate cu cărbuni, apoi la încă patru vagoane cu petrol. Din pricina focului mare au ars sârmele telefonice, cari se ațau pe lângă linii. Pagubele pricinuite de această nenorocire sunt foarte mari.

Un tâlhar osândit la moarte. În săptămâna trecută, Curtea Criminală din București a osândit la moarte pe tâlharul Gh. Manta. Acesta, deși tânăr, a săvârșit până acum numeroase fărădelegi. În noaptea de 23 Mai 1939 a atacat și omorât pe un inginer, administratorul moșiei Malcan. Curtea Criminală l-a osândit la moarte prin împușcare.

Groznică ciocnire de automobile între Veștem și Tâlmaci. În noaptea de 26-27 Noembrie s'a întâmplat o groznică ciocnire de automobile pe drumul dintre comunele Veștem și Tâlmaci, județul Sibiu. Iată cum s'a întâmplat nenorocirea: De către Veștem venea o mașină militară, aceasta vrând să se ferească de o căruță, s'a ciocnit cu un autobuz ce venea de către Tâlmaci. Ciocnirea a fost așa de puternică, încât toți călătorii din cele două mașini au fost grea răniți. Cu un alt camion, care venea din urmă, el au fost adunați din drum și duși la spitalul din Sibiu.

A murit de mânia. Mânia îl duce pe om la multe lucruri rele, ba din mânie omul își poate strica și sănătatea. Mama unui fiăcău turc din Istanbul s'a mâniaț așa de tare pe feciorul ei, încât a căzut la pământ și a murit. Vola adică fiăcăul să se însoare cu o fată pe care nu o voia mama lui. Fiăcăul s'a înurat totuși cu aleasa inimii sale, împotriva mamei, iar în ziua nunții a dus pe mireasă ca să sărute mâna soacrei. Bătrâna, când a văzut-o intrând pe ușă, a murit de neceaz și mânia.

† Păr. Iuliu Tatar, paroh greco-catolic în Grebenișul-de-Câmpie, a adormit în Domnul duminică 26 Noembrie 1939, în al 61-lea an al vieții și al 36-lea an al preoției sale, după lungi și grele suferințe, împărșit fiind cu Sfintele Sacramente. Înormântarea a avut loc marți 28 Noembrie la ora 13. În deplâng copiii: Iulia medic și Felicia măritată după preotul Codrean; surorile: Maria și Nicoța țărance, și frații: Eugen avocat, Augustin canonic, Emil protopop și numeroase rudeni. — În vezi pomenirea lui!

Cereți:

„CALENDARUL DELA BLAJ”
la toate librăriile și chioșcurile
de ziare din țară.

Cum se comandă calendarele

Un calendar costă 12 Lei; trimis prin poștă cu 3 Lei mai mult, adică 15 Lei. Pentru 2 calendare spe-sele poștale sunt de 5 Lei; pentru 3 calendare spe-sele poștale sunt 6 Lei; pentru 4 calendare 8 Lei; pentru 5 calendare 10 Lei.

Cei ce cumpără dela 10 calendare în sus, le primesc cu 10 Lei exemplarul. Spe-sele poștale însă trebuie plătite tot de cumpărător, și anume: pentru 10 calendare se vor trimite 20 Lei pentru poștă; pentru 20 calendare spe-sele poștale sunt de 25 Lei; pentru 30 calendare spe-sele poștale sunt de 30 Lei; pentru 40 calendare 35 Lei; pentru 50 calendare 40 Lei; pentru 60 calendare 45 Lei; pentru 70 calendare 50 Lei; pentru 80 calendare 55 Lei; pentru 90 calendare 60 Lei; pentru 100 calendare 65 Lei.

Celui ce nu ne trimite spe-sele poștale nu-i putem trimite calendare. Pentru unul sau două calendare prețul ni-se poate trimite și în mărci poștale.

Cu ramburs nu putem trimite, că spe-sele sunt prea mari.

Dupăcum vedeți, poșta s'a scumpit anul acesta îngrozitor.

Nr. 531—1938.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărei prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 3323—1938 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Hârșan Aurel, reprezentant prin avocatul Dr. Victor Ciufudeș pentru încasarea creanței de 200 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 7 Decembrie 1939 orele 3 p. m. la fața locului în Lodroman, la domiciliul urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 porc și 2 junci, în valoare de 6500 lei. În caz de nevoie și sub prețul de esumare. Dat în Blaj la 22 Noembrie 1939.

1232 1—1

portărei DRAGOȘ

A apărut

„Calendarul dela Blaj”

pe 1940

care este cel mai frumos și mai ieftin calendar popular. Pe lângă partea calendaristică, cu arătarea mersului vremurilor, a posturilor și ajunurilor, întâmplărilor mai însemnate de peste an, calendarul mai cuprinde o mulțime de lucruri folositoare și plăcute. Are un îndreptar bisericesc, unde este arătată rânduiala slujbelor pe fiecare duminică și sărbătoare, așa că de acest calendar nu se va putea lipsi nici un preot sau cantor. Mai cuprinde apoi o mulțime de articoli religioși, literari, povestiri glumețe, glume nenumărate, poezii și chipuri frumoase, iar la urmă de tot târgurile din Ardeal și Banat. Și în acest an de scumpete, prețul calendarului a rămas tot cel vechiu, adică 12 lei. Cine-l cere prin poștă, va mai trimite trei lei pentru timbru. Cine vrea să aibă acest frumos calendar, să-l ceară dela redacția gazetei „Unirea Poporului” din Blaj și dela toate librăriile și chioșcurile de ziare din țară.

Abonații cari sunt în rând cu abonamentul pe 1939 și nu au nici o restanță îl primesc în cinste.